

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych jest wydawane na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 44zq ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm., dalej „ustawy”), który stanowi, że minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych, w tym:

- przypadki, w których dostosowuje się wymagania edukacyjne, o których mowa w art. 44zd ust. 6 pkt 1 ustawy, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, oraz podstawę tego dostosowania, z uwzględnieniem konieczności właściwego zapewnienia procesu kształcenia uczniów,
- rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których realizacji uczeń może być zwolniony, przypadki, w których to zwolnienie może nastąpić, rodzaje dokumentów będących podstawą zwolnienia oraz tryb i okres zwolnienia, uwzględniając indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia, specyfikę danych zajęć edukacyjnych oraz celowość realizacji przez ucznia niektórych treści nauczania,
- skalę i formę ocen z zajęć edukacyjnych, ze wskazaniem, które z ocen według tej skali uznaje się za oceny pozytywne, a które za negatywne, oraz skalę rocznej i końcowej oceny klasyfikacyjnej zachowania, z uwzględnieniem obszarów, które bierze się pod uwagę przy ocenianiu zachowania oraz konieczności zapewnienia jednolitego systemu oceniania ucznia,
- zajęcia edukacyjne artystyczne, z których uczeń otrzymuje ocenę w trybie egzaminu promocyjnego lub końcowego,
- tryb i formę przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, poprawkowego, promocyjnego i końcowego z zajęć edukacyjnych artystycznych oraz skład komisji egzaminacyjnych, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości przeprowadzania tych egzaminów oraz udokumentowania ich przebiegu,
- tryb i formę przeprowadzania sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia, o którym mowa w art. 44zla ust. 4 pkt 1 ustawy, oraz ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, o której mowa w art. 44zla ust. 4 pkt 2 ustawy, skład komisji, o których mowa w art. 44zla ust. 4 ustawy, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia

prawidłowości przeprowadzenia tego sprawdzianu lub prawidłowości ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz odpowiednie udokumentowania pracy komisji,

- warunki promocji ucznia do klasy programowo wyższej lub ukończenia szkoły artystycznej z wyróżnieniem, z uwzględnieniem rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, które wlicza się do średniej ocen, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej także kształcenie ogólne - oceny zachowania,
- tryb i zakres przeprowadzania egzaminu dyplomowego, a także skład komisji egzaminacyjnej, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowego przeprowadzenia tego egzaminu oraz udokumentowania jego przebiegu,
- warunki i tryb wyrażania przez radę pedagogiczną zgody na powtarzanie przez ucznia klasy lub realizowanie obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania danej klasy w ciągu dwóch kolejnych lat.

Na podstawie powyższego upoważnienia minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydał rozporządzenie z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1595 oraz z 2025 r. poz. 808, dalej „rozporządzenie z dnia 28 sierpnia 2019 r.”), które zostaje znowelizowane niniejszym rozporządzeniem. Nowelizacja rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r. wynika z potrzeby uzupełnienia regulacji o przepisy usprawniające ocenianie uczniów w szkołach artystycznych, szczególnie w aspekcie prac domowych, egzaminów klasyfikacyjnych i poprawkowych, sprawdzianu wiadomości i umiejętności, kryteriów oceny klasyfikacyjnej zachowania (w szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne i kształcenie artystyczne) oraz doprecyzowujące, przede wszystkim w odniesieniu do zakresu części praktycznej egzaminu dyplomowego. Projektowane rozporządzenie zawiera również zmiany porządkujące i dostosowujące akt prawny do innych elementów systemu prawa oświatowego, w tym do analogicznych regulacji w zakresie szkolnictwa ogólnego.

1. Prace domowe (§ 1 pkt 1 projektu)

Przepisy § 8 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r. regulują kwestie dotyczące zadawania i oceniania pisemnych oraz praktyczno-technicznych prac domowych w szkołach artystycznych. W klasach I–III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia nauczyciel zajęć edukacyjnych ogólnokształcących nie zadaje uczniom takich prac, z zastrzeżeniem, że może

zadawać i oceniać prace usprawniające motorykę małą. W klasach odpowiadających klasom IV–VIII szkoły podstawowej (klasy IV–VIII ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasy I–V ogólnokształcącej szkoły baletowej) nauczyciel może zadać uczniowi pisemną lub praktyczno-techniczną pracę domową w zakresie zajęć edukacyjnych ogólnokształcących do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, z tym że nie jest ona obowiązkowa dla ucznia i nie ustala się z niej oceny. Nauczyciel sprawdza wykonaną przez ucznia pisemną lub praktyczno-techniczną pracę domową i przekazuje informację zwrotną na temat wykonanej pracy.

W projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie następujących zmian w zakresie zadawania pisemnych i praktyczno-technicznych prac domowych w szkole podstawowej:

- 1) doprecyzowanie, że w klasach IV–VIII ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i w klasach I–V ogólnokształcącej szkoły baletowej zadawanie pisemnych lub praktyczno-technicznych prac domowych służy utrwalaniu, rozwijaniu lub praktycznemu stosowaniu treści nauczania realizowanych w czasie zajęć edukacyjnych (§ 1 pkt 1 lit. a projektu);
- 2) doprecyzowanie, że każda wykonana przez ucznia praca domowa pisemna lub praktyczno-techniczna musi być przez nauczyciela sprawdzona i uczeń musi otrzymać o niej informację (§ 1 pkt 1 lit. b projektu);
- 3) dopuszczenie możliwości uwzględniania przez nauczyciela systematyczności w wykonywaniu przez uczniów prac domowych przy ustalaniu rocznych ocen klasyfikacyjnych (§ 1 pkt 1 lit. c projektu).

Uzupełnienie przepisów o ww. rozwiązania wzmocni motywację uczniów do samodzielnej pracy własnej. Projektowana zmiana umożliwi nauczycielom docenienie wysiłku wkładanego przez ucznia w wykonanie pracy domowej. Konieczne jest również doprecyzowanie przepisu, który nakłada na nauczycieli obowiązek przekazania uczniowi informacji, tak aby obowiązek ten dotyczył każdej zadanej przez nauczyciela i zrealizowanej przez ucznia pracy domowej.

2. Podstawowe obszary uwzględniane przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania (§ 1 pkt 3 projektu)

Obecnie przepisy § 13 ust. 1 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r. określają katalog podstawowych obszarów branych pod uwagę przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania w szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne i kształcenie artystyczne – są to: wywiązywanie się z obowiązków ucznia, postępowanie

zgodne z dobrem społeczności szkolnej, dbałość o honor i tradycje szkoły, dbałość o piękno mowy ojczystej, dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób, godne, kulturalne zachowanie w szkole i poza nią oraz okazywanie szacunku innym osobom.

Podstawą wdrażanej reformy programowej „*Reforma '26 – Kompas Jutra*” jest założenie, że działalność dydaktyczna i wychowawcza szkoły będzie opierać się na następujących wartościach: wolność, odpowiedzialność, wspólnota, szacunek, godność, prawda, dobro, piękno, sprawiedliwość i solidarność. Wartości te stanowią podbudowę aksjologiczną działalności szkoły na wszystkich etapach kształcenia.

Proponuje się skorygowanie katalogu podstawowych obszarów branych pod uwagę przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, tak aby w większym stopniu pozostawał on w zbieżności z założeniami reformy programowej (§ 1 pkt 3 projektu); obszarami tymi będą:

- 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
- 2) okazywanie szacunku innym osobom, w tym nauczycielom, uczniom i pracownikom szkoły;
- 3) przejmowanie odpowiedzialności za własny rozwój i realizację zamierzonych celów;
- 4) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
- 5) przestrzeganie norm społecznych w szkole i poza nią;
- 6) współpraca w działaniu oraz dbałość o dobre relacje z innymi;
- 7) wykazywanie się postawą patriotyczną, rozumianą jako szacunek dla własnego narodu i ojczyzny, społeczności lokalnej i regionalnej oraz poszanowanie historii, tradycji i kultury innych narodów.

3. Doprecyzowanie przepisów regulujących przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, egzaminów poprawkowych oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności (§ 1 pkt 4 lit. b i c oraz § 1 pkt 5 projektu)

Obowiązujące przepisy dotyczące egzaminu klasyfikacyjnego (§ 16 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r.), egzaminu poprawkowego (§ 17 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r.) oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia (§ 18 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r.) określają tryb i formę ich przeprowadzania, a w odniesieniu do egzaminu klasyfikacyjnego również warunki jego przeprowadzania. Brak w przepisach dosłownego określenia miejsca przeprowadzania egzaminów/sprawdzianu, narzędzi wykorzystywanych w trakcie ich przeprowadzania oraz czasu ich trwania skutkuje różnymi interpretacjami,

których stosowanie przez niektóre szkoły niepubliczne powoduje w praktyce działania niezgodne z prawem.

W projekcie rozporządzenia (§ 1 pkt 5 projektu) proponuje się dodanie przepisów, które określą jednolitą procedurę przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz sprawdzianu wiadomości i umiejętności. Pozwoli to na uniknięcie w przyszłości występujących obecnie rozbieżności w rozumieniu intencji prawodawcy. Proponuje się doprecyzowanie przepisów dotyczących trybu i formy przeprowadzania ww. egzaminów i sprawdzianu w zakresie:

- 1) określenia miejsca ich przeprowadzania – wyłącznie stacjonarnie w szkole artystycznej, do której uczeń uczęszcza (dotyczy egzaminu klasyfikacyjnego dla ucznia, który wcześniej uczęszczał do tej samej szkoły, oraz egzaminu poprawkowego i sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia) albo do której uczeń przechodzi (dotyczy egzaminu klasyfikacyjnego dla ucznia, który zmienia szkołę artystyczną);
- 2) wprowadzenia zakazu korzystania w trakcie egzaminów i sprawdzianu z urządzeń telekomunikacyjnych, z wyjątkiem urządzenia telekomunikacyjnego wyposażonego w aplikację mobilną służącą do monitorowania stanu zdrowia ucznia;
- 3) przeprowadzania egzaminów i sprawdzianu w bezpośredniej obecności członków komisji, w warunkach zapewniających samodzielną pracę ucznia;
- 4) określenia czasu trwania egzaminów i sprawdzianu z jednego przedmiotu – w przypadku zajęć edukacyjnych ogólnokształcących od 30 minut do 45 minut dla uczniów realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, a od 40 minut do 60 minut dla uczniów realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego; natomiast w przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych – od 15 do 60 minut dla uczniów szkół muzycznych, baletowych i sztuki cyrkowej, a dla uczniów szkół plastycznych od 40 do 60 minut na egzamin lub sprawdzian z historii sztuki (tak jak w przypadku zajęć edukacyjnych ogólnokształcących) i od 45 do 270 minut na egzamin z innych zajęć edukacyjnych artystycznych – są to bowiem zajęcia wykonawcze, zakładające pracę twórczą w czasie rzeczywistym (np. wykonanie grafiki, rzeźby, dzieła malarskiego), do wykonania której potrzebny jest znacząco większy interwał czasowy.

Ponadto, w przypadku egzaminu klasyfikacyjnego proponuje się doprecyzowanie przepisu określającego maksymalną liczbę zajęć edukacyjnych, z których uczeń może zdawać egzamin klasyfikacyjny w jednym dniu – do trzech przedmiotów (§ 1 pkt 4 lit. b projektu), a w przypadku egzaminu z zakresu zajęć edukacyjnych artystycznych w szkole plastycznej (poza egzaminem z historii sztuki) – do jednego przedmiotu, z uwagi na to, że taki egzamin może trwać do 270

minut (§ 1 pkt 4 lit. c projektu). Ponieważ wobec powyższego w przypadku ucznia policealnej szkoły plastycznej nie jest możliwe, aby przystępował w ciągu jednego dnia do więcej niż jednego egzaminu klasyfikacyjnego, proponuje się określenie, że uczeń tej szkoły jednego dnia może zdawać egzamin klasyfikacyjny z jednego przedmiotu.

4. Określenie zajęć, z których zdawana jest część praktyczna egzaminu dyplomowego (§ 1 pkt 6 projektu)

Obecnie przepisy § 24–27 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r. opisują przebieg części praktycznej egzaminu dyplomowego w szkołach artystycznych prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa artystycznego, nie precyzując, z zakresu jakich zajęć edukacyjnych artystycznych przeprowadzana jest ta część egzaminu dyplomowego. Tego rodzaju konstrukcja przepisów nie odpowiada w pełni przepisowi art. 44zn ust. 1 ustawy, który stanowi m. in., że egzamin dyplomowy jest formą komisyjnej oceny poziomu przygotowania zawodowego uczniów. Absolwent szkoły artystycznej kształcącej w zawodzie szkolnictwa artystycznego otrzymuje dyplom z tytułem zawodowym, który w przypadku zawodów plastyk, muzyk i aktor scen muzycznych jest dodatkowo uzupełniony o specjalność oraz – poza aktorem scen muzycznych – specjalizację. Powyższe warunkuje, że egzamin dyplomowy powinien być przeprowadzany w zakresie specjalności i – jeżeli jest realizowana – specjalizacji w ramach danego zawodu. Z tego względu decyduje się o zmianie treści przepisów § 24–27 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r. w taki sposób, aby jednoznacznie wskazać zajęcia edukacyjne artystyczne, z których przeprowadzana jest część praktyczna egzaminu dyplomowego, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć określonych jako przedmiot główny, najistotniejszych w procesie dydaktycznym przygotowania zawodowego. Proponuje się zatem, aby określić, że:

1) w przypadku zawodu muzyk i specjalności fortepianmistrzostwo, instrumentalistyka, instrumentalistyka jazzowa, lutnictwo, wokalistyka i wokalistyka jazzowa oraz w przypadku zawodów aktor cyrkowy i aktor scen muzycznych część praktyczna egzaminu dyplomowego jest przeprowadzana z przedmiotu głównego;

2) w przypadku zawodu muzyk i specjalności rytmika część praktyczna jest przeprowadzana z przedmiotu głównego i z zajęć improwizacji fortepianowej;

3) w przypadku zawodu plastyk część praktyczna egzaminu dyplomowego, niezależnie od specjalności i specjalizacji, jest przeprowadzana z przedmiotu głównego i z zajęć rysunku i malarstwa albo rzeźby (do wyboru);

4) w przypadku zawodu tancerz część praktyczna jest przeprowadzana z przedmiotu głównego i z zajęć tańca współczesnego albo tańca ludowego i charakterystycznego (do wyboru).

Jednocześnie nie zmienia się obecnie obowiązującego brzmienia rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r. odnośnie formy i zakresu egzaminu dyplomowego w części praktycznej, jedynie precyzując, że w przypadku egzaminu dyplomowego z zajęć improwizacji fortepianowej (zawód muzyk specjalność rytmika) zdający prezentuje zagadnienia muzyczne z zakresu tych zajęć.

Ponadto stwierdzono, że obecne brzmienie § 24–27 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r. poprzez użycie sformułowania, że egzamin dyplomowo „obejmuje część praktyczną (...) i część teoretyczną” w istocie powtarza przepis art. 44zn ust. 2 ustawy, który stwierdza, że egzamin dyplomowy składa się z części praktycznej i części teoretycznej. W proponowanej konstrukcji wzmiankowanych przepisów rezygnuje się zatem z potwierdzania przepisu ustawowego na rzecz zdefiniowania, z jakich zajęć jest przeprowadzana część praktyczna i część teoretyczna egzaminu dyplomowego w danym typie szkoły artystycznej.

Zmiany wprowadzane w zakresie opisu zakresu egzaminu dyplomowego nie wpływają ani na sposób jego przeprowadzania, ani na proces przygotowawczy ucznia. Natomiast proponowane ujęcie tego zagadnienia ujednoznacznia, jaki zakres wiedzy i umiejętności jest wymagany na egzaminie dyplomowym. Zmiana ta powinna zapobiec sytuacjom niejednoznacznym, w których niedookreślony zakres egzaminu dyplomowego mógłby stanowić podstawę do roszczeń prawnych.

5. Zmiany porządkujące i dostosowujące.

W § 1 pkt 2 oraz pkt 4 lit. a rozporządzenia uwzględnia się zmianę ramowych planów nauczania dla szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej. Od roku szkolnego 2026/2027 zajęcia techniki w klasie IV ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i w klasie I ogólnokształcącej szkoły baletowej (a w kolejnych latach szkolnych sukcesywnie w następnych klasach) zostaną zastąpione zajęciami praktyczno-technicznymi. Regulacje odnoszące się do zajęć techniki, zawarte w § 10 w ust. 1, w § 16 ust. 2, w § 17 w ust. 2 oraz w § 18 w ust. 2 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r. zostają zatem zastąpione identycznymi regulacjami w zakresie zajęć praktyczno-technicznych.

W § 1 pkt 7–13 rozporządzenia dostosowuje się przepisy § 28 ust. 2, § 29a, 33 ust. 3, § 34 ust. 1, § 35 ust. 2, § 36, § 37 ust. 4, § 38 pkt 1 oraz § 39 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r. do nowego brzmienia § 24–27 nadanego niniejszym projektem poprzez

zastosowanie właściwych konstrukcji odsyłających w prawidłowy sposób do odnośnych przepisów w brzmieniu po nowelizacji, bez wprowadzania zmian merytorycznych.

6. Przepis przejściowy.

W § 2 na rok szkolny 2026/2027 utrzymuje się regulacje dotyczące zajęć techniki dla uczniów klasy V ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i klasy II ogólnokształcącej szkoły baletowej. W tym roku szkolnym kontynuują oni zajęcia techniki, których cykl rozpoczęli w roku szkolnym poprzedzającym, zatem do nich stosuje się dotychczasowe brzmienie w § 10 w ust. 1, w § 16 ust. 2, w § 17 w ust. 2 oraz w § 18 w ust. 2 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2019 r.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2026 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 oraz z 2026 r. poz. 160) oraz z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404), został udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”. Informacja odnośnie zgłoszeń w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa zostanie uzupełniona po zakończeniu etapu uzgodnień międzyresortowych.

Projektowane rozporządzenie nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projektowane rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, 1795 i 1826 oraz z 2026 r. poz. 507).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2026 r. poz. 300) należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.